

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119010923
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6119010923.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Petra Kvietka a JUDr. Štefana Nováka, LL.M., na verejnom zasadnutí konanom dňa 31. augusta 2022 v trestnej veci obžalovaného R. X. a spol. za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), j) Tr. zák. proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 11.11.2021, sp. zn. 6T/36/2019 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste u obžalovanej T. X..

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por.

obžalovanú T. X., nar. XX.XX.XXXX v T. B.,
trvalým pobytom S. XXX

o d s u d z u j e

podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovanú na výkon trestu odňatia slobody z a r a d ů j e do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

II. W. § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného R. X. z a m i e t a.

o d ō v o d n e n i e :

N. rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný R. X. uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), j) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v W. a všade tam, kde sa zdržiaval si riadne a včas neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, a to:

- v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX voči dcére F. X., nar. XX.XX.XXXX,

- v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX voči dcére N. X., nar. XX.XX.XXXX a synom R. X., nar. XX.XX.XXXX a Z. X., nar. XX.XX.XXXX a

- v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX voči dcére F. X., nar. XX.XX.XXXX,

ktorá mu vyplývala priamo zo Zákona o rodine a ktorej rozsah a spôsob plnenia bol v žalovanom období určený voči:

- deťom F. X., N. X. a R. X. rozsudkom Y. súdu Rimavská Sobota sp.zn. 1P/153/2008 zo dňa 06.04.2009 vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet F. domova W.,

- synovi Z. X. rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 1P/153/2008 zo dňa 06.04.2009 vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova W.

- a rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 11P/83/2019 zo dňa 09.12.2019 vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo a

- dcére F. X. rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 7P/216/2017 zo dňa XX.XX.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova W.,

keďže v žalovanom období zaplatil len v roku 2019 sumu 170,- € pre všetky deti, v roku 2020 sumu 15,- € pre všetky deti a v roku 2021 sumu 63,79 € pre všetky deti, pričom v predmetnom období bol evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie len v určitom období, kedy bol opakovane vyradený pre nespôsobnosť, nebol poberateľom žiadnej dávky vyplácanej Sociálnou poisťovňou a takým konaním mu vznikol dlh na výživnom voči

- dcére F. X. vo výške X.XXX,XX €,

- dcére N. X. vo výške X.XXX,XX €,

- synovi R. X. vo výške X.XXX,XX €,

- synovi Z. X. vo výške X.XXX,XX € a

- dcére F. X. vo výške X.XXX,XX €,

a takto konal napriek tomu, že:

- trestným rozkazom Y. súdu T. B. sp.zn. 3T/32/2019 zo dňa 31.05.2019, ktorý sa stal právoplatným dňa 01.07.2019 bol uznaný za vinného z prečinu „Zanedbanie povinnej výživy“ podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák.

- rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 2T/10/2020 zo dňa 14.10.2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 4To/113/2020 zo dňa 15.04.2021 bol uznaný za vinného z prečinu „Zanedbanie povinnej výživy“ podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), c) Tr. zák.,

a obžalovaná T. X. bola uznaná za vinnú z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), j) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v S. a všade tam, kde sa zdržiavala si riadne a včas neplnila svoju vyživovaciu povinnosť, a to:

- v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX voči dcére F. X., nar. XX.XX.XXXX,

- v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX voči dcére N. X., nar. XX.XX.XXXX a synom R. X., nar. XX.XX.XXXX a Z. X., nar. XX.XX.XXXX a

- v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX voči dcére F. X., nar. XX.XX.XXXX,

ktorá jej vyplývala priamo zo D. o rodine a ktorej rozsah a spôsob plnenia bol v žalovanom období určený voči

- deťom F. X., N. X. a R. X. rozsudkom Y. súdu T. Sobota sp.zn. 1P/153/2008 zo dňa 06.04.2009 vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet F. domova W.,

- synovi Z. X. rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 1P/153/2008 zo dňa 06.04.2009 vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova W. a rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 11P/83/2019 zo dňa 09.12.2019 vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny N. a

- dcére F. X. rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 7P/216/2017 zo dňa 27.03.2018 vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova W.,

keďže v žalovanom období zaplatila len v roku 2009 sumu 20,- €, v roku 2018 sumu 20,- €, v roku 2019 sumu 25,- € a v roku 2020 sumu 30,- € pre všetky deti, pričom v predmetnom období nebola evidovaná na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie, nebola poberateľkou žiadnej dávky vyplácanej Sociálnou poisťovňou a takým konaním jej vznikol dlh na výživnom voči

- dcére F. X. vo výške X.XXX,XX €,

- dcére N. X. vo výške X.XXX,XX €,

- synovi R. X. vo výške X.XXX,XX €,

- synovi Z. X. vo výške X.XXX,XX €

- dcére F. X. vo výške X.XXX,XX €,

a takto konala napriek tomu, že

- rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 4T/66/2018 zo dňa 24.08.2018, ktorý sa stal právoplatným dňa 24.08.2018 bola uznaná za vinnú o.i. z prečinu „Zanedbanie povinnej výživy“ podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák.

- trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 11T/24/2019 zo dňa 30.04.2019, ktorý sa stal právoplatným dňa 18.06.2019 bola uznaná za vinnú z prečinu „Zanedbanie povinnej výživy“ podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák.

Za to bol obžalovanému R. X. podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., v spojení s § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere osemnásť mesiacov.

Podľa § 48 ods. 1 písm. a) Tr. zák. bol obžalovaný zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Za to bol obžalovanej T. X. podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., v spojení s § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere osemnásť mesiacov.

Podľa § 48 ods. 1 písm. a) Tr. zák. bola obžalovaná zaradená na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný R. X. odvolanie prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa XX.XX.XXXX, ktoré odôvodnil ďalším písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 31.01.2022, a to proti výrokom o vine a o treste, ako aj správnosti postupu konania, ktoré im predchádzalo.

Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa však nestotožnil vo viacerých skutočnostiach. Pokiaľ ide o otázku viny, uviedol, že sa v podstate ku skutku, ktorý mu bol kladený za vinu, priznal a úprimne ho oľutoval. Hlavné pojednávanie bolo vykonané v jeho neprítomnosti napriek jeho nesúhlasu, keďže sa riadne ospravedlnil z dôvodu práceneschopnosti.

Nepoprel, že si neplnil svoju zákonnú povinnosť vyživovať svoje maloleté deti, avšak skutok nespáchal úmyselne, ale nanajvýš z nedbanlivosti. Nemal v úmysle neplniť si svoju vyživovaciu povinnosť na maloleté deti, stalo sa to len z toho dôvodu, že mal problém užiť sám seba, nevedel si nájsť prácu a nedostával žiadnu pomoc od štátu, teda sa nachádzal bez finančných prostriedkov v stave núdze, ktorú si sám nezavinil. Snažil sa obživu hľadať aj v zahraničí.

V minulosti bol nespravodlivo odsúdený za neplatenie výživného na maloleté dieťa - V. X., nakoľko nie je jeho biologickým otcom, a to platí aj pre ďalšie maloleté dieťa - F. X., ktorej biologickým otcom je M. T.. V súčasnosti žije s družkou P. A., s ktorou má ďalšie tri maloleté deti, z ktorých má jedno vážne zdravotné problémy.

Nie je pravdou, že by sa úmyselne vyhýbal svojej vyživovacej povinnosti, pretože bolo v určitých obdobiach, ktoré sú súčasťou skutku, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVaR v Rimavskej Sobote. Od 01.01.2021 mu bol odňatý rodičovský príspevok a nedostával ani žiadne dávky v hmotnej núdzi, a to až do konca marca 2021.

Žiadal, aby súd zobral do úvahy poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák., keďže sa k spáchaniu trestného činu priznal a oľutoval ho a podľa § 36 písm. g) Tr. zák., nakoľko trestný čin spáchal v dôsledku núdze, ktorú si sám nezavinil.

Zdôraznil, že je otcom viacerých maloletých detí, na ktoré sa snaží platiť výživné, tak ako je to v jeho silách, dva a pol mesiaca bol vo väzbe, pričom sa správa slušne a pomáha so starostlivosťou o deti svojej družke, s ktorou v súčasnosti žije. Zároveň prejavil ochotu uhradiť zameškané výživné na všetky svoje maloleté deti, a to podľa svojich možností.

Ak by mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, nemal by sa kto postarať o jeho družku a spoločné deti by skončili v detskom domove, čím by zároveň došlo k porušeniu ust. § 34 ods. 3 Tr. zák., v zmysle ktorého má trest postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv

na jeho rodinu a jeho blízke osoby. Následne poukázal aj na ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Tr. zák.

Požadoval, aby mu bol uložený iný druh alternatívneho trestu, a to trest povinnej práce, ktorý by nemal tak negatívny vplyv na jeho rodinu a zároveň by mala byť jeho výmera mimoriadne znížená pod dolnú hranicu trestu, keďže na zabezpečenie ochrany spoločnosti by postačoval aj trest kratšieho trvania. Trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený okresným súdom, bol privysoký, neprimerane prísny a nezákonný, najmä, ak má v súčasnosti aj zdravotné problémy, v dôsledku ktorých je dlhodobo práceneschopný.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil a aby podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol tak, že mu uloží trest povinnej práce.

Proti tomuto rozsudku podala obžalovaná T. X., po vyjadrení svojho obhajcu na hlavnom pojednávaní, odvolanie písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa XX.XX.XXXX, ktoré odôvodnila prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 11.01.2022, a to proti výrokom o vine a o treste, ako aj správnosti postupu konania, ktoré im predchádzalo.

Napadnutý rozsudok považovala za nesprávny a nezákonný, keďže vykonané dôkazy boli už v prípravnom konaní vyhodnotené orgánmi činnými v trestnom konaní a následne aj prvostupňovým súdom v jej neprospech, okrem toho, nevykonali ňou navrhované dôkazy, v dôsledku čoho aj samotné trestné konanie bolo vedené v rozpore so zásadou náležitosti zistenia skutkového stavu vyjadrenou v ust. § 2 ods. 10 Tr. por.

Poukázala na to, že pri jej výpovedi na hlavnom pojednávaní tlmočnica viackrát uviedla, že má výrazné pochybnosti o jej duševnom stave, nakoľko odpovedala na iné veci, ako sa jej tlmočnica pýtala. Navyše je dlhoročnou psychiatrickou pacientkou, trpí psychickou chorobou a dlhodobo sa lieči na psychiatrii. Za takéhoto stavu mal byť vykonaný ňou navrhnutý dôkaz, a to vyšetrenie jej duševného stavu znalcom z príslušného odvetvia. Prvostupňový súd napriek týmto okolnostiam, vrátane správy zo psychiatrickej ambulancie, tento dôkaz nevykonal a jeho argumentácia, že už bola v minulosti trestne stíhaná a žiadne z týchto konaní nebolo zastavené pre nedostatok jej trestnej zodpovednosti, neobstojí, keďže v tomto prebiehajúcom trestnom konaní sa objavili zásadné pochybnosti o jej duševnom stave. Takýto zvolený procesný postup zo strany okresného súdu možno považovať za podstatnú chybu konania.

Okresný súd sa v napadnutom rozsudku dopustil chýb vo výrokoch, a to najmä pre nejasnosť a neúplnosť jeho skutkových zistení, o správnosti ktorých vznikli pochybnosti, a taktiež preto, že sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Od roku 2009 až do súčasnosti bola poberateľkou len rodičovského príspevku na jej deti, iný príjem nemala, keďže sa počas celého obdobia musela starať o svoje maloleté deti, a z tohto dôvodu nemohla pracovať. Aj v súčasnosti sa stará o svoje štyri nezaopatrené deti a od druhu musela odísť z toho dôvodu, že ju opakovane fyzicky napádal. Pochádzala z veľmi chudobných pomerov a žije na hranici existencie, obýva s maloletými deťmi jednu miestnosť v starom rodinnom dome, v ktorom kúri len pevným palivom a vodu čerpá iba zo studne. Výživné na svoje deti si platila a snaží si platiť podľa svojich možností, tak ako jej to dovoľovala jej finančná situácia. Pokiaľ dostane finančné prostriedky z obecného úradu, tieto využije na nákup vecí nevyhnutných na uspokojenie základných životných potrieb. Žiadne iné finančné prostriedky alebo úspory nemala. Takéto jej pomery preukazuje aj správa ÚPSVaR Rimavská Sobota. Do takejto ťaživej životnej situácie sa nedostala vlastnou vinou, často jej na konci mesiaca nezostanú ani financie na jedlo či ošatenie. Dôvodom neplatenia výživného z jej strany sú objektívne skutočnosti a nie úmyselne sa dostala do takejto situácie, navyše je voči nej vedené exekučné konanie. Vzhľadom k tomu neboli splnené zákonné podmienky na uznanie jej viny, pretože nepostačuje, aby nastal len predpokladaný následok v podobe neplnenia si vyživovacej povinnosti, ale zároveň je podstatné tiež to, že páchatel musí takýto následok zaviniť, hoci aj z nedbanlivosti.

V ďalšom nesúhlasila s uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody, ktorý je evidentne neprimeraný, nakoľko pri jeho výkone by štyri nezaopatrené deti prišli o svoju matku a pravdepodobne by museli ísť do detského domova.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil

okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, alternatívne jej uložil aspoň miernejší trest.

Na verejnom zasadnutí, ktoré sa konalo v neprítomnosti obžalovaných, poškodenej a zástupcov ďalších poškodených, krajský súd doplnil dokazovanie o listinné dôkazy, z ktorých vyplynulo, že obžalovaný sa v mieste pobytu stará s družkou o dve maloleté deti a žije riadnym životom, ako aj to, že obžalovaná žila s piatimi deťmi vo veľmi zlých podmienkach, a preto bola umiestnená v krízovom centre, pričom práve v dôsledku zlej finančnej situácie nemohla platiť výživné na svoje deti umiestnené v detskom domove.

Prokurátor krajskej prokuratúry považoval napadnutý rozsudok okresného súdu za zákonný a správny vo všetkých jeho výrokoch, a preto navrhol podľa § 319 Tr. por. odvolania obidvoch obžalovaných zamietnuť ako nedôvodné.

Obhajca obžalovaného v plnom rozsahu poukázal na dôvody uvedené v písomnom odôvodnení odvolania. Zdôraznil, že obžalovaný nikdy nepoprel spáchanie skutku ako takého a výživné sa snažil plniť v takom rozsahu, v akom mohol. Uložený trest bol neprimerane prísny aj vzhľadom na jeho rodinnú situáciu. Navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu minimálne vo výroku o treste a uložil obžalovanému trest povinnej práce v primeranej výmere.

Obhajca obžalovanej v plnom rozsahu poukázal na dôvody uvedené v písomnom odôvodnení odvolania, ako aj na čestné vyhlásenie obžalovanej, ktoré bolo na verejnom zasadnutí vykonané ako dôkaz. Navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie, alebo aspoň vo výroku o treste a uložil obžalovanej podstatne miernejší trest.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolaní obidvoch obžalovaných zistil, že boli podané oprávnenými osobami v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku o vine a o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nebolo podané dôvodne, odvolanie obžalovanej bolo podané čiastočne dôvodne, a to proti výroku o treste.

Keďže obžalovanej bol uložený neprimeraný trest, odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o uložení trestu vo vzťahu k nej a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol rozsudkom o uložení trestu obžalovanej.

Súd prvého stupňa, pri dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva obžalovaných na obhajobu, rozhodol na hlavnom pojednávaní o ich vine v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým podstatným hľadiskám obsiahnutým v ust. § 168 ods. 1 Tr. por., prejednávanému prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič podstatné vyčítať. Vložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušného ustanovenia zákona v otázke viny obžalovaných zo spáchania skutkov kladených im za vinu a správne postupoval, keď ich v konečnom dôsledku uznal za vinných z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), j) Tr. zák. Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na podrobné a presvedčivé odôvodnenie rozsudku okresným súdom na stranách č. 9 až 13, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil, avšak považoval za potrebné reagovať v rámci odvolacieho konania na odvolacie námietky obžalovaných, ktoré však nebolo možné akceptovať v takom rozsahu, ktorý by viedol k inému meritórnemu rozhodnutiu vo výroku o ich vine.

Na začiatku krajský súd poznamenáva, že vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že obidvaja obžalovaní spôsobom uvedeným v skutkovej vete rozsudku prvostupňového súdu najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplnili zákonnú povinnosť vyživovať iného a taký čin spáchali závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách, hoci boli v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdení. Samotní obžalovaní skutok ako taký nespochybnili

a jeho spáchanie nepopreli, súčasne boli usvedčovaní výpoveďou svedkyne Bc. C. S., ako aj vykonanými listinnými dôkazmi vyznievajúcimi v ich neprospech.

Obhajoba obžalovaných, že neplnili vyživovaciu povinnosť voči svojim maloletým deťom len z dôvodu nepriaznivej finančnej a sociálnej situácie, ako aj ich zložitých osobných pomerov, týchto nezbavuje trestnej zodpovednosti, prihliadajúc predovšetkým na minimálnu výšku ich vyživovacej povinnosti, ktorej plnenie bolo nepochybne v ich schopnostiach a možnostiach, najmä, ak týmto maloletým deťom neposkytovali žiadnu tzv. faktickú starostlivosť. Z existujúceho právneho stavu vyplýva, že za otca maloletej F. je považovaný obžalovaný, pričom neexistovalo žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by svedčilo o opaku. Pokiaľ ide o subjektívnu stránku daného prečinu možno konštatovať, že obžalovaný ju naplnil z hľadiska zavinenia minimálne vo forme tzv. nepriameho úmyslu, keďže vedeli, že svojím konaním môžu porušiť záujem chránený Trestným zákonom na riadnej výžive svojich maloletých detí a pre prípad, že porušenie spôsobia, boli s tým uzrozmenejší.

Prvostupňový súd sa náležite vyrovnal aj s obhajobou obžalovaných a ich námietkami procesného charakteru, pričom odvolací súd mal za to, že hlavné pojednávanie bolo vykonané v súlade so zákonom, a to platí aj pre celý procesný postup konajúceho súdu.

Pokiaľ ide o úvahy o druhu a výmere trestov uložených obžalovaným, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa správne u nich nezistil žiadnu poľahčujúcu, ani žiadnu priťažujúcu okolnosť. Obžalovanému neprináležali poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. g) Tr. zák., t.j., že trestný čin spáchal pod vplyvom núdze, ktorú si sám nespôsobil a podľa § 36 písm. l) Tr. zák., t.j., že sa priznal k spáchaniu trestného činu a úprimne ho oľutoval, hoci sa ho domáhal, nakoľko jeho nepriaznivú životnú situáciu nemožno hodnotiť ako núdzu, navyše takýto stav si rozhodujúcou mierou privodil sám svojím spôsobom života a z jeho postoja v rámci trestného konania nemožno vyvodiť, že by spáchanie trestného činu úprimne oľutoval.

Nakoľko boli poľahčujúce a priťažujúce okolnosti v pomere 0 : 0, nedošlo k úprave hraníc zákonom ustanovenej trestnej sadzby, teda obžalovaným bolo možné uložiť trest odňatia slobody na 1 až 5 rokov. Z hľadiska ukladania druhu trestu, bolo významnou skutočnosťou, že prečiny spáchali počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia v iných trestných veciach, čo preukazuje, že si dostatočne nevážili dobrodenie zákona, ktoré bolo u nich aplikované. Podmienený odklad uložených trestov odňatia slobody v tejto trestnej veci vylučovalo ust. § 49 ods. 2 Tr. zák., pričom u obžalovaných ide aj o tzv. špeciálnych recidivistov, keďže sa opakovane dopúšťajú rovnakej trestnej činnosti. V ich neprospech vyznieva tiež dĺžka času, počas ktorého sa dopúšťali trestnej činnosti, ktorá výrazne prekročila minimálnu dobu vyplývajúcu zo zákona a tomu zodpovedajúci rozsah nespĺnenej vyživovacej povinnosti. Na rozdiel od okresného súdu, mal však odvolací súd za to, že u obžalovaných bolo potrebné diferencovať výmery uložených trestov odňatia slobody, a to z toho dôvodu, že obžalovaný má podstatne rozsiahlejšiu kriminálnu minulosť ako obžalovaná.

Po komplexnom zhodnotení vyššie uvedených skutočností a okolností krajský súd zmiernil výmeru uloženého trestu u obžalovanej a sám jej uložil trest odňatia slobody na úplne dolnej hranici vo výmere 1 rok. Uložené tresty, majú totiž okrem iného, pôsobiť odradzujúco aj na ostatných členov spoločnosti (tzv. generálna prevencia), zdôrazňujúc charakter trestnej činnosti, ktorá sa týka maloletých osôb. Prihliadajúc taktiež na osoby obžalovaných a ich sklon páchať takýto druh trestnej činnosti, bolo potrebné obžalovaným uložiť najprísnejší druh trestu, a to trest odňatia slobody. Uloženie niektorého z alternatívnych druhov trestov, by nebolo, berúc do úvahy všetky vyššie uvedené skutočnosti a okolnosti vyznievajúce v ich neprospech, dostatočné, napokon obžalovanému v páchaní ďalšej trestnej činnosti nezabránili ani predtým viackrát uložené tresty povinnej práce, a to napriek tomu, že ich riadne vykonal. Vzhľadom na predtým uvedené, uloženie nepodmienených trestov odňatia slobody nebolo v rozpore s ust. § 34 ods. 3 Tr. zák., keďže ich uloženie za takýto druh trestnej činnosti nie je výnimočné. O deti, ktoré sú v ich osobnej starostlivosti, sa môžu postarať počas výkonu trestu odňatia slobody aj ďalšie oprávnené osoby.

Keďže obžalovaný doposiaľ neboli vo výkone trestu odňatia slobody, obžalovaného okresný súd a obžalovanú krajský súd zaradili na výkon trestov odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. (formálne pochybenie okresného súdu, keď uviedol neexistujúce ust. § 48 ods. 1 písm. a) Tr. zák. nebolo dôvodom na zrušenie výroku o treste u obžalovaného)

Takto uložené tresty obsahujú v dostatočnom rozsahu prvok represie, ako aj prvky generálnej a individuálnej prevencie, zároveň postačujú na zabezpečenie dosiahnutia účelu trestu v zmysle ust. § 34 ods. 1 Tr. zák. a zodpovedajú aj všetkým ďalším zákonným ustanoveniam Trestného zákona, ktoré upravujú zásady pre ukladanie trestov.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov o vine a treste, ako aj správnosti postu konania, ktoré im predchádzalo, z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní obžalovaného, považujúc ho za nedôvodné a o odvolaní obžalovanej, považujúc ho za čiastočne dôvodné (vo výroku o treste), rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.